

คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ กรอบงานคุณหมิง-มอนทรีออล ว่าด้วยความหลากหลาย ทางชีวภาพของโลก

19 ธันวาคม ค.ศ.2022

ผลจากการประชุม COP15

ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

7 - 19 December 2022

2020 UN BIODIVERSITY CONFERENCE

COP 15 - CP/MOP10-NP/MOP4

Ecological Civilization-Building a Shared Future for All Life on Earth

KUNMING – MONTREAL

คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

กรอบงานคุณหมิง-มอนทรีออล ว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพของโลก¹

๑๙ ธันวาคม ค.ศ. ๒๐๒๒

ผลจากการประชุม COP15 ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

ส่วน A ความเป็นมา

ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ สุขภาวะของโลก และความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของประชาชนทั้งหมด รวมถึงการดำรงชีพที่ดีในความสอดคล้องสมดุลกับโลกที่เปราะบางเหมือนมารดาทุกสรรพชีวิต เราได้พึ่งพาความหลากหลายทางชีวภาพเพื่ออาหาร ยารักษาโรค พลังงาน อากาศ และน้ำสะอาด มีความมั่นคงจากภัยธรรมชาติ การสร้างสีสันแห่งชีวิตและแรงบันดาลใจทางวัฒนธรรม และสนับสนุนทุกระบบชีวิตบนโลก

กรอบงานความหลากหลายทางชีวภาพของโลกตอบสนองต่อรายงานการประเมินความหลากหลายทางชีวภาพและการบริการจากระบบนิเวศระดับโลกของเวทีระหว่างรัฐบาลว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและบริการจากระบบนิเวศ (The Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services: IPBES) ปี ค.ศ. ๒๐๑๙ รายงานสถานการณ์ความหลากหลายทางชีวภาพของโลก (Global Biodiversity Outlook: GBO) ฉบับที่ ๕ และเอกสารวิชาการวิทยาศาสตร์ซึ่งนำเสนอข้อมูลและมีข้อสรุปที่ชัดเจนว่า ถึงจะมีการดำเนินการแก้ไขปัญญการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพอย่างต่อเนื่อง แต่อัตราการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพยังคงสูงขึ้นอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์โลก โดยรายงานของ IPBES ระบุว่า

ร้อยละ ๒๕ ของสายพันธุ์พืชและสัตว์ทั่วโลกยังคงอยู่ในภาวะถูกคุกคาม และคาดว่าจะสูญพันธุ์ไปจากโลกถึง ๑ ล้านชนิดภายในไม่กี่ทศวรรษนี้ ทั้งนี้ หากไม่มีการดำเนินงานลดแรงกดดันต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ อัตราการสูญพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตทั่วโลกจะเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑๐-๑๐๐ เท่าจากค่าเฉลี่ยของอัตราการสูญพันธุ์ในช่วง ๑๐ ล้านปีที่ผ่านมา

ชีวมณฑล (biosphere) คือ โลกที่มนุษย์ชาติพึ่งพากำลังถูกเปลี่ยนแปลงในเชิงพื้นที่แตกต่างกันหลายระดับ ความหลากหลายในสายพันธุ์ ระหว่างสายพันธุ์กับระบบนิเวศ กำลังเสื่อมลงอย่างรวดเร็วกว่าที่เคยปรากฏในหน้าประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ

ธรรมชาติจะถูกอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนได้ ขณะที่เป้าหมายทางสังคมอื่นๆ ของโลกจะต้องเปลี่ยนผ่าน (transformative change) อย่างเร่งด่วน

แรงผลักดันการเปลี่ยนแปลงทางตรงต่อธรรมชาติที่สร้างผลกระทบต่อโลกที่ใหญ่ที่สุด (เรียงตามลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลกระทบมากที่สุด) ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินทั้งทางบก

¹ แปลโดย สำนักงานนโยบายและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) แก้ไขปรับปรุงโดย Thai Climate Justice for All

และทางทะเล การใช้ประโยชน์สิ่งมีชีวิตเกินกว่าที่ธรรมชาติจะฟื้นคืนกลับมาได้ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มลพิษ และชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน ซึ่งปัจจัยโดยตรงทั้ง ๕ ปัจจัยเป็นผลจากสาเหตุเบื้องต้นต่าง ๆ แรงผลักดันเปลี่ยนแปลงทางอ้อมภายใต้คุณค่าทางสังคมและพฤติกรรมต่าง ๆ อัตราการเปลี่ยนแปลงทั้งทางตรงและอ้อมแตกต่างกันไปแต่ละภูมิภาคและประเทศ

กรอบงานคุณหมิง-มอนทรีออลว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพของโลก จัดทำขึ้นจากความสำเร็จ ช่องว่าง บทเรียน ประสบการณ์ที่ได้จากแผนยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพ ปี ค.ศ. ๒๐๑๑-๒๐๒๐ และการดำเนินงานของความตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อมฉบับอื่น ๆ โดยกรอบงานดังกล่าวจะกำหนดเป้าหมายที่ท้าทายเพื่อการปฏิบัติในวงกว้าง ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมของเรา กับความสัมพันธ์กับความหลากหลายทางชีวภาพอย่างพลิกโฉม ภายใน ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ สอดคล้องกับวาระการพัฒนาอย่างยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะมีการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “วิถีสังคมเกื้อกูลสอดคล้องกับธรรมชาติ” ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐

ส่วน B วัตถุประสงค์

กรอบงานฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์แยกแยะ สนับสนุน กระตุ้น และเร่งรัดให้เกิดการดำเนินงานที่เปลี่ยนแปลงแบบพลิกโฉมอย่างเร่งด่วนทั้งในระดับรัฐบาล การบริหารงานส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพและฟื้นคืนความหลากหลายทางชีวภาพกลับมา ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่กำหนดไว้ตามเป้าหมาย เป้าประสงค์ พันธกิจ และวิสัยทัศน์ของกรอบงานฯ รวมทั้งสนับสนุนวัตถุประสงค์ทั้งสามข้อของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และเพื่อให้พิธีสารภายใต้อนุสัญญาฯ สามารถดำเนินงานได้อย่างเต็มที่ในรูปแบบที่สมดุลกัน

กรอบงานฉบับนี้มุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมและเป็นแนวทางให้ทุกระดับสามารถ ทบทวน จัดทำ และดำเนินการเกี่ยวกับ นโยบาย เป้าประสงค์ เป้าหมาย แผนบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพระดับชาติ รวมถึงอำนวยความสะดวกในการติดตามและทบทวนความก้าวหน้าในการดำเนินงานของทุกระดับ อย่างโปร่งใส และเป็นไปตามความรับผิดชอบของแต่ละภาคส่วน

กรอบงานฉบับนี้ส่งเสริมความสัมพันธ์ องค์กรประกอบ และความร่วมมือระหว่างอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและพิธีสารภายใต้อนุสัญญาฯ กับอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ ความตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม และองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ตามอำนาจหน้าที่ พร้อมทั้งสร้างโอกาสความร่วมมือและหุ้นส่วนระหว่างการค้าเงินงานที่หลากหลาย เพื่อให้การดำเนินงานตามกรอบงานฯ เกิดผลสัมฤทธิ์มากที่สุด

ส่วน C กรอบการดำเนินงาน

กรอบงานฯ ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมาย ที่จะต้องนำไปดำเนินงาน รายงาน และประเมินผล โดยสอดคล้องกับประเด็นดังต่อไปนี้

การสนับสนุนและสิทธิของชนพื้นเมือง และชุมชนท้องถิ่น

กรอบงานฯ ตระหนักถึงบทบาทความสำคัญและการสนับสนุนชนพื้นเมือง และชุมชนท้องถิ่นในฐานะผู้ดูแลความหลากหลายทางชีวภาพและเป็นภาคีสำคัญในการอนุรักษ์ ป่า และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน การปฏิบัติตามกรอบนี้ต้องสร้างหลักประกันถึงสิทธิ ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ นวัตกรรม โลกทัศน์ คุณค่า และวิถีปฏิบัติของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นได้รับการเคารพ มีการรวบรวมเป็นเอกสาร และได้รับการสงวนรักษา ด้วยวิถีปฏิบัติที่ต้องได้มีการอนุญาตตามที่ได้แจ้งล่วงหน้า การให้โอกาสชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ในนโยบายทั้งระดับกฎหมายของประเทศ ระหว่างประเทศ รวมถึงปฏิญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนพื้นเมือง และกฎหมายสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ ภายใต้กรอบงานฯ จะไม่ทำให้สิทธิของชนพื้นเมืองในปัจจุบันลดลง หรือถูกทำลายทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ระบบการให้คุณค่าที่แตกต่างกัน

ธรรมชาติถูกประกอบสร้างจากแนวคิดที่หลากหลายสำหรับประชาชนต่างๆ รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศ แม่พระธรณี (Mother Earth) และระบบของชีวิต สิ่งที่ธรรมชาติให้แก่ประชาชน ประกอบด้วยหลายแนวคิด เช่น สินค้าและบริการต่าง ๆ จากระบบนิเวศ และของขวัญจากธรรมชาติ ทั้งธรรมชาติและสิ่งทีธรรมชาติสร้างสรรค์ให้แก่ประชาชนมีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของมนุษย์และคุณภาพชีวิตที่ดี การดำรงชีพเกื้อกูลกับธรรมชาติ และการดำรงชีพที่ดีในความสมดุลและสอดคล้องกับโลก กรอบงานฯ ได้ตระหนักถึงระบบคุณค่าและแนวคิดที่แตกต่างกันเหล่านี้ รวมถึงการให้ประเทศเหล่านั้นรับรองคุณค่าดังกล่าว ให้ตระหนักถึงสิทธิของธรรมชาติและสิทธิของแม่พระธรณี โดยให้รวมเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงานเพื่อสร้างความสำเร็จ

แนวทางการดำเนินงานของรัฐบาลและภาคสังคมทั้งหมด

กรอบงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อทุกคน สำหรับทุกรัฐบาลและทุกกลุ่มสังคม กรอบงานฯ จะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยนโยบายและการบริหารงานในระดับที่สูงสุด รวมถึงกิจกรรมและความร่วมมือในทุกระดับของการบริหารงานภาครัฐและทุกภาคส่วนของสังคม

สถานการณ์ ประเด็นที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และสมรรถนะการดำเนินงานระดับประเทศ

เป้าประสงค์และเป้าหมายของกรอบงานฯ เป็นเป้าประสงค์และเป้าหมายของโลกในเรื่องธรรมชาติ แต่การบรรลุเป้าประสงค์และเป้าหมายของกรอบงานฯ ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากภาคีอนุสัญญาฯ ในแนวทางที่สอดคล้องกับสถานการณ์ ความจำเป็นเร่งด่วน และสมรรถนะการดำเนินงานของประเทศ

การดำเนินงานสู่เป้าหมาย

ภาคีอนุสัญญาฯ จะต้องเร่งการดำเนินงานตามกรอบงานฯ ผ่านการขับเคลื่อนและสร้างแรงสนับสนุนจากสาธารณชนในทุกระดับ

สิทธิในการพัฒนา

รับรองปฏิญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิการพัฒนา ค.ศ. ๑๙๘๖ กรอบงานฯ รับรองถึงการพัฒนাসังคมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และในเวลาเดียวกันก็สนับสนุนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

แนวทางสิทธิมนุษยชน

การดำเนินงานตามกรอบงานฯ ควรเป็นไปตามแนวทางสิทธิมนุษยชน ได้แก่ การให้ความเคารพคุ้มครอง ส่งเสริม และเติมเต็มสิทธิมนุษยชน กรอบงานฯ ตอรับสิทธิมนุษยชนต่อสิ่งแวดล้อมที่สะอาด มีสุขภาพ และยั่งยืน

เพศภาวะ

ความสำเร็จในการดำเนินงานตามกรอบงานฯ ควรยึดหลักความเสมอภาคระหว่างหญิง ชาย และการสร้างความเข้มแข็งของผู้หญิง เด็กผู้หญิง และลดความเหลื่อมล้ำ

การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์สามข้อของอนุสัญญาฯ และพิธีสารภายใต้อนุสัญญาฯ

เป้าประสงค์และเป้าหมายของกรอบงานฯ ได้บูรณาการวัตถุประสงค์ทั้งสามข้อของอนุสัญญาฯ ว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพไว้ด้วยกันและสนับสนุนให้เกิดการดำเนินงานอย่างสมดุล กรอบงานฯ จะดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และข้อกำหนดของอนุสัญญาฯ รวมถึงพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ และพิธีสารนาโงยาว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรพันธุกรรม ตามความเหมาะสม

ความสอดคล้องกับความตกลงและเครื่องมือระหว่างประเทศอื่น ๆ

การดำเนินงานภายใต้กรอบงานฯ ต้องสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และไม่มีข้อกำหนดใดในกรอบงานฯ ที่จะถูกตีความให้เป็นความตกลงที่จะเปลี่ยนแปลงสิทธิและพันธกรณีของภาคีอนุสัญญาฯ หรือภาคีความตกลงระหว่างประเทศอื่น ๆ

หลักการของปฏิญญาริโอ

กรอบงานฯ ตระหนักว่า การฟื้นคืนความหลากหลายทางชีวภาพกลับมา เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตทุกชนิด และเป็นประเด็นสำคัญของมวลมนุษยชาติ ดังนั้น การดำเนินงานของกรอบงานฯ จึงควรอยู่ภายใต้หลักการของปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา

วิทยาศาสตร์และนวัตกรรม

การดำเนินงานของกรอบงานฯ ควรอยู่บนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ที่มีหลักฐานชัดเจน ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแนวทางปฏิบัติตามวิถีประเพณี รวมถึงตระหนักถึงกฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

วิธีทางระบบนิเวศ (ecosystem approach)

กรอบงานฉบับนี้ จะดำเนินงานบนพื้นฐานวิธีทางระบบนิเวศของอนุสัญญาฯ

ความเท่าเทียมระหว่างรุ่น (inter-generational equity)

การดำเนินงานของกรอบงานฯ ควรอยู่ภายใต้หลักการของความเท่าเทียมระหว่างรุ่น ซึ่งมุ่งตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อคนรุ่นถัดไป และสนับสนุนให้คนรุ่นใหม่มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องในทุกๆ ระดับ

การศึกษา

การดำเนินงานของกรอบงานฯ ต้องการให้มีการปฏิรูป การใช้นวัตกรรม การรวมสหสาขาวิชา และการฝึกฝนอบรมในรูปแบบใหม่ ๆ ไว้ในระบบการศึกษาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในทุกๆ ระดับ รวมถึงการศึกษาเพื่อเชื่อมโยงวิทยาศาสตร์กับนโยบาย และกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยตระหนักถึงมุมมองที่หลากหลาย ระบบคุณค่าและภูมิปัญญาของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น

การเข้าถึงทรัพยากรการเงิน

การดำเนินงานของกรอบงานฯ ต้องมีแหล่งทรัพยากรทางการเงินอย่างเพียงพอ คาดการณ์ได้ และง่ายต่อการเข้าถึง

ความร่วมมือและการดำเนินงานร่วมกัน

เสริมสร้างความร่วมมือและการดำเนินงานร่วมกันระหว่างอนุสัญญาฯ และพิธีสารภายใต้อนุสัญญาฯ กับอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพอื่น ๆ ตลอดจนความตกลงพหุภาคีและองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของความตกลงและองค์การเหล่านั้น ทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับอนุภูมิภาคและระดับชาติ ความร่วมมือและการดำเนินงานร่วมกันเหล่านี้ จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานตามกรอบงานฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ความหลากหลายทางชีวภาพกับสุขภาพ

กรอบงานฯ ให้ความสำคัญเชื่อมโยงระหว่างความหลากหลายทางชีวภาพ สุขภาพ และวัตถุประสงค์ทั้งสามข้อของอนุสัญญาฯ โดยจะดำเนินงานควบคู่กับแนวทางสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health Approach) ที่ใช้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ การขับเคลื่อนจากทุกภาคส่วน การฝึกฝนอบรมและการสื่อสาร เพื่อให้เกิดการดำเนินงานร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสมดุลอย่างยั่งยืนและเหมาะสมระหว่างสุขภาพประชาชน สัตว์ พืช และความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ พร้อมทั้งตระหนักถึงความจำเป็นในการเข้าถึงเครื่องมือ เทคโนโลยี

ยารักษาโรค วัคซีน และเวชภัณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเท่าเทียม ให้ความสำคัญกับความจำเป็นเร่งด่วนในการลดแรงกดดันต่อความหลากหลายทางชีวภาพและการลดการทำลายสิ่งแวดล้อม เพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพของมนุษย์อย่างเหมาะสม รวมถึงจัดทำความตกลงด้านการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ที่สามารถปฏิบัติได้จริง

ส่วน D ความเชื่อมโยงกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

กรอบงานฉบับนี้สนับสนุนการบรรลุความสำเร็จของวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ และในขณะเดียวกัน การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ จะเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ช่วยเติมเต็มเป้าประสงค์และเป้าหมายของกรอบงานฯ ดังนั้น จึงควรตระหนักถึงความสำคัญในการกำหนดให้ความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้ประโยชน์องค์ประกอบความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและยุติธรรม จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม เป็นหัวใจของวาระการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงตระหนักถึงความเชื่อมโยงระหว่างความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม

ส่วน E ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (theory of change)

กรอบงานฉบับนี้สร้างขึ้นตามแนวคิดของทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง โดยตระหนักถึงการดำเนินงานเร่งด่วนจากนโยบายในระดับโลก ภูมิภาค และประเทศ เพื่อบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน ลดแรงขับเคลื่อนที่นำไปสู่การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้ความหลากหลายทางชีวภาพกลับมาฟื้นฟูระบบนิเวศ และนำไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ของอนุสัญญาฯ ที่ระบุว่า วิธีสังคมที่เกื้อกูลสอดคล้องกับธรรมชาติ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐

ส่วน F วิสัยทัศน์ปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และพันธกิจปี ค.ศ. ๒๐๓๐

วิสัยทัศน์ของกรอบงานฯ กำหนดให้ “วิถีสังคมโลกที่เกื้อกูลสอดคล้องกับธรรมชาติ” ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ ความหลากหลายทางชีวภาพได้รับคุณค่า อนุรักษ์ ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาด รักษาบริการจากระบบนิเวศ โลกมีความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน และส่งผ่านผลประโยชน์ที่สำคัญให้แก่ประชาชนทุกคน”

พันธกิจของกรอบงานฯ กำหนดขึ้นสำหรับช่วงเวลาจากนี้ไปจนถึง ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ เพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ ปี ค.ศ. ๒๐๕๐ คือ

เร่งดำเนินการเพื่อหยุดยั้งการสูญเสียและนำความหลากหลายทางชีวภาพกลับคืนมา เพื่อให้ธรรมชาติเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างผลประโยชน์ให้แก่ประชาชนและโลก โดยการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม ด้วยวิธีการดำเนินงานที่จำเป็นและเหมาะสม

ส่วน จี เป้าประสงค์ ค.ศ. ๒๐๕๐

กรอบงานฯ ประกอบด้วย ๔ เป้าประสงค์ระยะยาว สำหรับปี ค.ศ. ๒๐๕๐ ซึ่งเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. ๒๐๕๐

เป้าประสงค์ A

บูรณาการ เชื่อมโยง และภูมิคุ้มกันของระบบนิเวศทุกระบบได้รับการรักษา เพิ่มพูน ฟื้นฟู หรือมีพื้นที่ที่มีระบบนิเวศตามธรรมชาติเพิ่มขึ้น ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐

หยุดยั้งการกระทำของมนุษย์ที่เป็นสาเหตุการสูญพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตที่ถูกคุกคาม ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ รวมถึงลดอัตราและความเสี่ยงการสูญพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตลงอย่างน้อย ๑๐ เท่า และเพิ่มความสมบูรณ์ของสิ่งมีชีวิตท้องถิ่นในธรรมชาติ ให้มีความชุกชุมในระดับที่สมบูรณ์และยืดหยุ่นคงทนต่อผลกระทบด้านลบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ

ความหลากหลายทางพันธุกรรมภายในประชากรสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติและในสิ่งมีชีวิตเพาะเลี้ยงได้รับการรักษาและปกป้องเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปรับตัว

เป้าประสงค์ B

การใช้ประโยชน์และการจัดการอย่างยั่งยืนเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ การสนับสนุนของธรรมชาติที่มีต่อมนุษย์ บทบาทหน้าที่และการบริการจากระบบนิเวศที่กำลังถดถอยอยู่ในปัจจุบัน ได้รับการประเมินคุณค่า ดำรงรักษา ฟื้นฟู เพื่อสนับสนุนความสำเร็จในการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อประโยชน์ของคนในรุ่นปัจจุบันและอนาคต ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐

เป้าประสงค์ C

ผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม ข้อมูลดิจิทัลของทรัพยากรพันธุกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม ได้รับการแบ่งปันอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมเพิ่มมากขึ้นภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ รวมถึงมีการแบ่งปันให้แก่ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นอย่างเหมาะสม พร้อมทั้งสร้างความเชื่อมั่นว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรมได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม โดยผลประโยชน์จากการแบ่งปันดังกล่าวจะเป็นไปเพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ตามเครื่องมือด้านการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ของความตกลงระหว่างประเทศ

เป้าประสงค์ D

เครื่องมือในการดำเนินงานตามกรอบงานคุณหมิง-มอนทรีออลว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพของโลก ประกอบด้วย ทรัพยากรทางการเงิน การเสริมสร้างสมรรถนะ ความร่วมมือทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเข้าถึงและการถ่ายทอดเทคโนโลยีจะต้องเพียงพอ เพื่อมั่นใจได้ว่าทุกภาคีสามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะภาคีที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศ

ที่อยู่ระหว่างการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจ เพื่อปิดช่องว่างทางการเงิน ๗ แสนล้านบาทเหรียญสหรัฐต่อปี และเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้กรอบงานฯ และวิสัยทัศน์ความหลากหลายทางชีวภาพปี ค.ศ. ๒๐๕๐

ส่วน H เป้าหมาย ค.ศ. ๒๐๓๐

กรอบงานฯ มี ๒๓ เป้าหมายโลก เพื่อปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนภายในทศวรรษนี้ กิจกรรมที่จัดทำขึ้นในแต่ละเป้าหมายมีความจำเป็นต้องเริ่มดำเนินงานทันทีและต้องแล้วเสร็จภายใน ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ เพื่อให้ผลการดำเนินงานนำไปสู่ความสำเร็จร่วมกันและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของเป้าประสงค์ในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ กิจกรรมภายใต้เป้าหมายควรดำเนินงานให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และพิธีสารภายใต้อนุสัญญาฯ และพันธกรณีระหว่างประเทศอื่น ๆ สถานการณ์ประเทศ ลำดับความสำคัญ และเงื่อนไขทางสังคมและเศรษฐกิจ

๑. การลดภัยคุกคามต่อความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายที่ ๑

มั่นใจว่า ทุกพื้นที่ที่จะมีการบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพในแผนเชิงพื้นที่และ/หรือกระบวนการจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและทะเล ลดการสูญเสียพื้นที่ที่มีความสำคัญด้านความหลากหลายทางชีวภาพสูงและการสูญเสียระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์สูงให้เหลือน้อยที่สุดหรือเป็นศูนย์ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยต้องให้ความเคารพในสิทธิของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น

เป้าหมายที่ ๒

มั่นใจว่า ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ อย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่บนบก แหล่งน้ำในแผ่นดิน พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งที่มีระบบนิเวศเสื่อมโทรม จะได้รับการฟื้นฟูอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ บทบาทหน้าที่และบริการจากระบบนิเวศ รวมถึงเพิ่มความสมบูรณ์และการเชื่อมต่อทางนิเวศวิทยา

เป้าหมายที่ ๓

มั่นใจและทำให้เป็นไปได้ว่า ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ อย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่บนบก พื้นที่แหล่งน้ำในแผ่นดิน พื้นที่ทะเลและชายฝั่ง โดยเฉพาะพื้นที่ซึ่งมีความสำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพ และมีความสำคัญต่อบทบาทหน้าที่และบริการจากระบบนิเวศ จะได้รับการอนุรักษ์และจัดการในรูปแบบพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่ที่มีมาตรการอื่น ๆ ด้านการอนุรักษ์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการในพื้นที่ที่เป็นตัวแทนทางนิเวศวิทยา มีการเชื่อมต่อที่ดี และมีระบบบริหารอย่างเป็นธรรม ตระหนักถึงอาณาเขตของชนพื้นเมืองและประเพณีเท่าที่สามารถนำมาปรับใช้ได้ และพื้นที่เหล่านั้นจะถูกบูรณาการเข้าสู่ภูมิทัศน์ทางบก ทางทะเล และมหาสมุทร เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนตามความเหมาะสมของพื้นที่นั้น ๆ ตระหนักและเคารพสิทธิของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น รวมถึงอาณาเขตทางวัฒนธรรมของชุมชนเหล่านั้น

เป้าหมายที่ ๔

มั่นใจว่า จะต้องมีการจัดการอย่างเร่งด่วน เพื่อหยุดยั้งการกระทำของมนุษย์ที่ส่งผลต่อการสูญเสียพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตที่ถูกคุกคาม เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นคืนสิ่งมีชีวิตเหล่านั้นกลับมา เพื่อลดความเสี่ยงการสูญพันธุ์อย่างมีนัยสำคัญ ตลอดจนรักษาและฟื้นฟูความหลากหลายทางพันธุกรรม ทั้งภายในและระหว่างประชากรของสิ่งมีชีวิตท้องถิ่น สิ่งมีชีวิตป่า และสิ่งมีชีวิตเพาะเลี้ยงในท้องถิ่น เพื่อให้ประชากรเหล่านั้นมีศักยภาพในการปรับตัว รวมถึงให้มีการอนุรักษ์และจัดการอย่างยั่งยืนทั้งในและนอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ และจัดการความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งมีชีวิตจากธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดความขัดแย้งในการอยู่ร่วมกัน

เป้าหมายที่ ๕

มั่นใจได้ว่า การใช้ประโยชน์ การเก็บเกี่ยว และการค้าสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในธรรมชาติต้องเป็นไปอย่างยั่งยืน ปลอดภัย และถูกกฎหมาย รวมถึงต้องมีการป้องกันการใช้ทรัพยากรมากเกินไปที่ธรรมชาติจะรับได้ ลดผลกระทบที่มีต่อสิ่งมีชีวิตและระบบนิเวศ และลดความเสี่ยงจากการหลุดร่วงของเชื้อโรค โดยนำวิธีการทางระบบนิเวศมาใช้ในการดำเนินงาน รวมถึงให้ความเคารพและคุ้มครองการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพของชนพื้นเมือง และชุมชนท้องถิ่นตามธรรมเนียมประเพณีอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๖

ขจัด บรรเทา ลด และ/หรือทำให้ผลกระทบจากชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานที่จะเกิดกับความหลากหลายทางชีวภาพ และบริการจากระบบนิเวศลดน้อยลง โดยการจำแนกและจัดการเส้นทางการนำเข้าชนิดพันธุ์ต่างถิ่น การป้องกัน และจัดลำดับความสำคัญของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน ลดอัตราการนำเข้าและการตั้งถิ่นฐานของชนิดพันธุ์ที่มีศักยภาพเป็นชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานลงอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ และกำจัดการควบคุมชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานในพื้นที่ที่มีความสำคัญสูง เช่น ระบบนิเวศเกาะ

เป้าหมายที่ ๗

ลดความเสี่ยงจากมลพิษและผลกระทบเชิงลบของมลพิษจากทุกแหล่ง จนถึงระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อความหลากหลายทางชีวภาพ บทบาทหน้าที่และบริการจากระบบนิเวศ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยพิจารณาจากผลกระทบสะสม ซึ่งประกอบด้วย การลดการสูญเสียธาตุอาหารจากสิ่งแวดล้อมอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง โดยการใช้ประโยชน์และหมุนเวียนธาตุอาหารอย่างมีประสิทธิภาพ การลดความเสี่ยงทั้งหมดจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสารเคมีอันตรายลงอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง การใช้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management) การใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์มาดำเนินงาน การดำเนินงานตามความมั่นคงทางอาหารและการดำรงชีวิต รวมถึงป้องกัน ลด และดำเนินงานเพื่อขจัดมลพิษจากพลาสติก

เป้าหมายที่ ๘

การลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสภาวะการเป็นกรดในมหาสมุทรเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพและการเพิ่มภูมิคุ้มกันของระบบนิเวศ ผ่านกิจกรรมลดผลมลภาวะ การปรับตัว และการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ โดยใช้ธรรมชาติเป็นพื้นฐานในการแก้ปัญหาและ/หรือใช้วิธีการทางระบบนิเวศ

เพื่อลดผลกระทบเชิงลบและผลักดันให้เกิดผลเชิงบวกในการดำเนินงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความหลากหลายทางชีวภาพ

๒. การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและการแบ่งปันผลประโยชน์เพื่อประชาชน

เป้าหมายที่ ๙

มั่นใจได้ว่า การจัดการและการใช้ประโยชน์สิ่งมีชีวิตในธรรมชาติมีความยั่งยืน เพื่อประโยชน์ทางสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มที่อยู่ในสถานภาพเปราะบางและกลุ่มที่ต้องพึ่งพิงทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ อาทิ สนับสนุนกิจกรรมที่มีฐานมาจากความหลากหลายทางชีวภาพให้ยั่งยืน สนับสนุนผลผลิตและบริการที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนคุ้มครองและสนับสนุนการใช้ประโยชน์ตามธรรมเนียมประเพณีของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๐

มั่นใจได้ว่า พื้นที่การเกษตร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การประมงและป่าไม้ ได้รับการจัดการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ผ่านการใช้ประโยชน์และวิถีปฏิบัติที่เป็นมิตรต่อความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การเกษตรแบบประณีตยั่งยืน (sustainable intensification) ระบบนิเวศเกษตร (agroecological) และแนวทางที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกันของระบบนิเวศในระยะยาว เพิ่มคุณภาพของผลผลิตและความมั่นคงทางอาหาร เพิ่มการอนุรักษ์และฟื้นฟู ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงดำรงรักษาการสนับสนุนของธรรมชาติที่มีต่อประชาชน รวมถึงบทบาทหน้าที่และบริการจากระบบนิเวศ

เป้าหมายที่ ๑๑

ฟื้นฟู ดูแลรักษาและเพิ่มพูน การสนับสนุนของธรรมชาติที่มีต่อประชาชน บทบาทหน้าที่และบริการจากระบบนิเวศ เช่น การควบคุมคุณภาพอากาศ น้ำและสภาพภูมิอากาศ ความสมบูรณ์ของดิน การผสมเกสร และลดความเสี่ยงโรครวมทั้งป้องกันอันตรายและภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยใช้ธรรมชาติเป็นพื้นฐานในการแก้ปัญหาและ/หรือวิธีการทางระบบนิเวศ เพื่อประโยชน์ของประชาชนและธรรมชาติ

เป้าหมายที่ ๑๒

เพิ่มขนาด คุณภาพ ความเชื่อมต่อ การเข้าถึงและการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวและแหล่งน้ำ (blue space) อย่างยั่งยืนในเมืองและพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่น โดยการสร้างกระแสการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน มั่นใจได้ว่าความหลากหลายทางชีวภาพรวมอยู่ในแผนและผังเมือง โดยเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพที่เป็นของท้องถิ่น เพิ่มความสมบูรณ์และการเชื่อมต่อของระบบนิเวศ ปรับปรุงสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นและมีความเชื่อมโยงกับธรรมชาติ ซึ่งธรรมชาติและระบบนิเวศจะสนับสนุน ทำหน้าที่ และให้บริการสังคมเมืองอย่างรอบด้านและยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๓

ดำเนินมาตรการทางกฎหมาย นโยบาย การบริหาร และการเสริมสร้างสมรรถนะอย่างมีประสิทธิภาพ ในทุกระดับ อย่างเหมาะสม เพื่อมั่นใจว่า การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม และข้อมูลดิจิทัลของลำดับทรัพยากรพันธุกรรม รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม จะต้องมีการเอื้อให้เกิดการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเหมาะสม และภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ จะต้องมีการแบ่งปันผลประโยชน์เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยสอดคล้องกับเครื่องมือระหว่างประเทศด้านการเข้าถึง และแบ่งปันผลประโยชน์

๓. เครื่องมือและการแก้ปัญหาการดำเนินงานและการบูรณาการ

เป้าหมายที่ ๑๔

มั่นใจได้ว่า มีการบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพและคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพ เข้าสู่นโยบาย กฎระเบียบ แผน กระบวนการพัฒนา กลยุทธ์การจัดความยากจน ยุทธศาสตร์การประเมิน ด้านสิ่งแวดล้อม การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม อย่างเต็มที่ตามความเหมาะสม รวมถึงการบูรณาการ ความหลากหลายทางชีวภาพเข้าสู่บัญชีประชาชาติในการบริหารของภาครัฐทุกระดับและทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคส่วนที่ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ การดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของสาธารณและเอกชน การหมุนเวียนทางการเงินและงบประมาณที่ใช้สำหรับ เป้าประสงค์และเป้าหมายของกรอบงานฯ

เป้าหมายที่ ๑๕

ดำเนินมาตรการทางกฎหมาย การบริหาร หรือนโยบาย เพื่อกระตุ้นให้ภาคธุรกิจ โดยเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่ บริษัทข้ามชาติ และสถาบันการเงิน ให้สามารถดำเนินงาน ดังนี้

(A) ติดตาม ประเมิน และเปิดเผยอย่างโปร่งใสเกี่ยวกับข้อมูลความเสี่ยง การใช้ และผลกระทบ ที่มีต่อความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงข้อมูลที่ต้องการอื่น ๆ จากบริษัทข้ามชาติและสถาบันการเงิน เช่น การดำเนินงาน อุปทาน และห่วงโซ่มูลค่า และหลักทรัพย์ การลงทุน (portfolios)

(B) สนับสนุนข้อมูลที่จำเป็นให้แก่ผู้บริโภค เพื่อส่งเสริมรูปแบบการบริโภคที่ยั่งยืน

(C) รายงานเรื่องการปฏิบัติตามกฎระเบียบและมาตรการการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในการลดผลกระทบทางลบที่มีต่อความหลากหลายทางชีวภาพ เพิ่มผลกระทบ ทางบวก ลดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพที่มีต่อภาคธุรกิจและสถาบันการเงิน รวมถึงส่งเสริมการดำเนินงานดังกล่าวอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๖

มั่นใจได้ว่าประชาชนได้รับการส่งเสริมในการเลือกบริโภคอย่างยั่งยืน โดยการจัดทำกรอบงานทางด้านนโยบาย กฎหมาย หรือระเบียบ การปรับปรุงการศึกษา และการเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการ โดยภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ จะต้อง

ลดการบริโภคของโลกอย่างทั่วถึง (global footprint of consumption) ผ่านการลดอาหารถูกทิ้ง (food waste) ของโลกลงให้ได้ครึ่งหนึ่ง ลดการบริโภคมากเกินไป และลดการสร้างของเสียอย่างยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนมีชีวิตที่ดีร่วมกับแม่พระธรณี

เป้าหมายที่ ๑๗

จัดตั้ง เสริมสร้างสมรรถนะ และดำเนินมาตรการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ ตามข้อบท ๘ (G) ของอนุสัญญาฯ พร้อมทั้งดำเนินมาตรการเพื่อควบคุมดูแลเทคโนโลยีชีวภาพและแจกจ่ายผลประโยชน์จากเทคโนโลยีดังกล่าว ตามข้อบท ๑๙ ของอนุสัญญาฯ

เป้าหมายที่ ๑๘

จำแนก ลด ละ เลิก แรงจูงใจและเงินอุดหนุนที่เป็นอันตรายต่อความหลากหลายทางชีวภาพภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๕ ในสัดส่วนที่พอดี เท่าเทียม มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยที่ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ จะต้องลดแรงจูงใจและเงินอุดหนุนข้างต้นให้ได้อย่างน้อย ๕ แสนล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี โดยเริ่มต้นจากการลดแรงจูงใจที่มีผลกระทบเชิงลบต่อความหลากหลายทางชีวภาพและค่อย ๆ เพิ่มแรงจูงใจเชิงบวกสำหรับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๙

เพิ่มระดับทรัพยากรการเงินอย่างค่อยเป็นค่อยไปและเป็นรูปธรรม รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพเกี่ยวกับระยะเวลาและกระบวนการเข้าถึงทรัพยากรการเงิน จากทุกแหล่งการเงินทั้งในระดับประเทศ ระหว่างประเทศ ภาคนานาชาติและภาคเอกชน ตามข้อบท ๒๐ ของอนุสัญญาฯ เพื่อดำเนินการตามกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (NBSAPs) โดยภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ จะต้องระดมทรัพยากรทางการเงินให้ได้อย่างน้อย ๒ แสนล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี รวมถึงดำเนินงานอื่น ๆ ดังนี้

(A) เพิ่มแหล่งเงินระหว่างประเทศอย่างน้อย ๒ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๕ และอย่างน้อย ๓ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ จากประเทศพัฒนาแล้ว ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (official development assistance: ODA) และจากประเทศที่คาดว่าจะจัดทำสัญญากับประเทศกำลังพัฒนา เพื่อสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศที่กำลังอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

(B) เพิ่มการระดมทรัพยากรในระดับประเทศอย่างมีนัยสำคัญ โดยจัดเตรียมและดำเนินงานตามแผนการเงินด้านความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติหรือเครื่องมือที่มีความคล้ายคลึงกันตามความต้องการลำดับความสำคัญ และสถานการณ์ของประเทศ

(C) ใช้ประโยชน์ทางการเงินของภาคเอกชน การส่งเสริมการเงินรูปแบบผสมผสาน การดำเนินยุทธศาสตร์เพื่อหาและเพิ่มแหล่งเงินใหม่ และการสนับสนุนภาคเอกชนให้ลงทุนด้านความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการดำเนินงานผ่านการลงทุนที่สร้างผลกระทบเชิงบวก (impact funds) และเครื่องมืออื่น ๆ

(D) กระตุ้นแผนการที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อมและสังคม เช่น การจ่ายค่าตอบแทนสำหรับการบริการจากระบบนิเวศ (payment for ecosystem services) ทรานซาร์หนี้เพื่อ

สิ่งแวดล้อม (green bonds) การชดเชยทางความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพ
เครดิต (biodiversity offsets and credits) กลไกการแบ่งปันผลประโยชน์

(E) ใช้ประโยชน์และดำเนินงานร่วมกันอย่างเหมาะสมเพื่อกำหนดเป้าหมายทางการเงิน
ในการแก้ไขวิกฤตการณ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(F) ส่งเสริมบทบาทปฏิบัติการร่วมต่าง ๆ รวมถึงชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น ปฏิบัติการที่โลก
ธรรมชาติเป็นศูนย์กลาง (mother earth centric action) และวิธีการที่ไม่ใช่แนวระบบตลาด รวมถึงการ
จัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นชุมชนเป็นฐาน และความร่วมมือของภาคประชาสังคมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการ
อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

(G) ส่งเสริมการจัดการและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และโปร่งใส

เป้าหมายที่ ๒๐

เสริมสร้างสมรรถนะและการพัฒนา การเข้าถึงและการถ่ายทอดเทคโนโลยี และส่งเสริมการพัฒนาและการเข้าถึง
ความร่วมมือทางนวัตกรรม วิชาการ และวิทยาศาสตร์ รวมถึงความร่วมมือระหว่างประเทศซีกโลกใต้ (South-
South cooperation) ความร่วมมือระหว่างประเทศซีกโลกเหนือกับซีกโลกใต้ (North-South cooperation)
และความร่วมมือสามฝ่ายระหว่างภาครัฐ องค์กรระหว่างประเทศ และภาคประชาสังคม (triangular
cooperation) เพื่อบรรลุความต้องการในการดำเนินงานและการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาอย่างมี
ประสิทธิภาพ สนับสนุนการเข้าร่วมในโครงการการพัฒนาเทคโนโลยีและการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เพื่ออนุรักษ์
และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและการสร้างความเข้มแข็งงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์
สมรรถนะในการติดตาม ซึ่งเทียบเท่าได้กับความต้องการที่จะไปถึงเป้าประสงค์และเป้าหมายของกรอบงานฯ

เป้าหมายที่ ๒๑

มั่นใจได้ว่า ผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจ ผู้ปฏิบัติ และสาธารณชน สามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร และองค์ความรู้
เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหาร บูรณาการ และการมีส่วนร่วมในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ
อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อเสริมสร้างการสื่อสาร การยกระดับความตระหนัก การศึกษา การติดตาม การจัดการ
งานวิจัยและองค์ความรู้ สำหรับบริบทที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล ข่าวสาร และองค์ความรู้ในบริบทของภูมิปัญญาท้องถิ่น
นวัตกรรม และการปฏิบัติและเทคโนโลยีของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น ควรเข้าถึงได้เมื่อได้รับการเห็นชอบ
และแจ้งขอความยินยอมล่วงหน้าจากชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น ตามกฎหมายของประเทศ

เป้าหมายที่ ๒๒

มั่นใจได้ว่า ผู้แทนจากชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การเข้าถึงกระบวนการ
ยุติธรรมและข้อมูลเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ ได้รับการสรรหาอย่างเต็มที่ เท่าเทียม ครอบคลุม
มีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงเพศสภาพ โดยเคารพต่อวัฒนธรรมและสิทธิเหนือดินแดน อาณาเขต ทรัพยากร
และภูมิปัญญาท้องถิ่นของพวกเขา รวมถึงมั่นใจว่าผู้หญิงและเด็กหญิง เด็กและเยาวชน ผู้พิการ จะได้รับการ

คุ้มครองปกป้องในฐานะผู้ปกป้องสิทธิมนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อม (environmental human rights defenders) อย่างเต็มที่

เป้าหมายที่ ๒๓

มั่นใจได้ว่า มีความเท่าเทียมเพศสภาวะในการดำเนินงานตามกรอบงานฯ โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมทางโอกาสและสมรรถนะของผู้หญิง เด็กหญิง ในการสนับสนุนวัตถุประสงค์ทั้งสามข้อของอนุสัญญาฯ โดยตระหนักถึงความเท่าเทียมทางสิทธิและการเข้าถึงดินแดน ทรัพยากรธรรมชาติ และความเท่าเทียมในการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และมีความหมาย และความเท่าเทียมในการเป็นผู้นำในการปฏิบัติการสร้างพันธสัญญา การตัดสินใจทางนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ

ส่วน I การดำเนินงาน กลไกสนับสนุน และเงื่อนไขในการดำเนินงาน

การดำเนินงานของกรอบงานฯ และการบรรลุเป้าประสงค์และเป้าหมายของกรอบงานดังกล่าว จะได้รับการสนับสนุนจากกลไกและยุทธศาสตร์ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และพิธีสารภายใต้อนุสัญญาฯ ตามข้อกำหนดและข้อตัดสินใจที่ได้รับการรับรองจากการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๑๕

การดำเนินงานตามกรอบงานฯ อย่างเต็มที่ จำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรการเงินจากทุกแหล่งที่เข้าถึงได้ง่าย เพียงพอและตามเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ ยังต้องการความร่วมมือและการดำเนินงานร่วมกันในการเสริมสร้างสมรรถนะและการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่จำเป็น โดยเฉพาะความร่วมมือกับภาคีประเทศกำลังพัฒนา

ส่วน J ความรับผิดชอบและความโปร่งใส

ความสำเร็จในการดำเนินงานตามกรอบงานฯ ต้องการความรับผิดชอบและความโปร่งใส โดยสนับสนุนให้มีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการวางแผน การติดตาม การรายงานและการทบทวนตามรูปแบบที่มาจากระบบที่ได้ตกลงร่วมกัน ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

(A) การทบทวนและจัดทำแผนยุทธศาสตร์และปฏิบัติการความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (NBSAPs) ซึ่งเป็นประเด็นหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์และเป้าหมายของกรอบงานฯ รวมถึงทบทวนหรือจัดทำเป้าหมายระดับชาติให้สื่อสารได้ตามรูปแบบที่กำหนด

(B) รายงานแห่งชาติจะต้องมีการติดตามการดำเนินงานตามกรอบงานฯ ตามตัวชี้วัดหลัก (headline) และตัวชี้วัดอื่น ๆ ของกรอบงานฯ

(C) การประเมินความก้าวหน้าในระดับโลกเกี่ยวกับข้อมูลกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ จะเป็นการดำเนินการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามกรอบงานฯ

(D) การทบทวนระดับโลกเกี่ยวกับความก้าวหน้าและวิธีการดำเนินงานตามกรอบงานฯ จะอยู่บนพื้นฐานของรายงานแห่งชาติและข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

(E) การประเมินทางวิชาการตามความสมัครใจ

(F) พัฒนาอย่างต่อเนื่องและทดสอบการใช้เวทีที่เปิดสำหรับการทบทวนนโยบาย แผนของประเทศตามความสมัครใจ

(G) ข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามกรอบงานฯ ที่ไม่ได้มาจากภาครัฐสามารถนำมาใช้ได้

ภาคีอนุสัญญาฯ อาจนำผลลัพธ์จากการทบทวนในระดับโลกมาทบทวนการดำเนินงาน NBSAPs รวมถึงนำข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานเพื่อภาคีประเทศกำลังพัฒนามาปรับปรุงและดำเนินงานตามความเหมาะสม

การตระหนักถึงความท้าทายของประเทศกำลังพัฒนาและความจำเป็นในการร่วมมือระหว่างประเทศ รวมถึงการเสริมสร้างสมรรถนะและการพัฒนา การสนับสนุนทางวิชาการและการเงิน เป็นประเด็นที่จะทำให้ภาคี โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา สามารถดำเนินการตามกลไกความรับผิดชอบและความโปร่งใส รวมถึงเป็นการสนับสนุนความรับผิดชอบและความโปร่งใสสำหรับการให้และการรับข้อมูล เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลในภาพรวม

กลไกความรับผิดชอบและความโปร่งใสจะดำเนินงานตามหลักการเอื้ออำนวย ไม่ล่วงล้ำ ไม่มีบทลงโทษ เคารพในอธิปไตยของประเทศ และหลีกเลี่ยงการมอบภาระที่ไม่เหมาะสมให้แก่ภาคี

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับกลไกความรับผิดชอบและความโปร่งใสจะถูกเสนอในการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ เท่าที่จำเป็น เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าประสงค์และเป้าหมายของกรอบงานฯ

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ในอนาคตจะพิจารณาและจัดเตรียมข้อเสนอแนะเท่าที่จำเป็นบนพื้นฐานผลลัพธ์ที่ได้จากการทบทวน ด้วยมุมมองที่เป็นไปเพื่อการบรรลุเป้าประสงค์และเป้าหมายของกรอบงานฯ

ส่วน K การสื่อสาร การศึกษา ความตระหนักและความเข้าใจ

การเสริมสร้างการสื่อสาร การศึกษา และความตระหนักเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบงานฯ ให้แก่ผู้ปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม รวมถึงส่งเสริมวิถีการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืนควบคู่กับคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพ โดย

(A) เพิ่มความตระหนัก ความเข้าใจ องค์กรความรู้ และคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพ และคุณค่าธรรมชาติที่มีต่อประชาชน รวมถึงคุณค่าของบทบาทหน้าที่และบริการจากระบบนิเวศ คุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นและโลกทัศน์ของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น และคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพที่มีต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(B) เพิ่มความตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน การส่งเสริมการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน และความพยายามขจัดความยากจน และการสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับโลก และ/หรือระดับประเทศทั้งหมด

(C) ยกกระดับความตระหนักระหว่างภาคส่วนและผู้ปฏิบัติเพื่อดำเนินงานตามกรอบงานในกิจกรรมที่จำเป็นเร่งด่วน พร้อมทั้งสนับสนุนให้กระบวนการดำเนินงานและการติดตามงานของภาคส่วนเหล่านั้นเป็นไปเพื่อการบรรลุเป้าประสงค์และเป้าหมายของกรอบงานฯ

(D) เอื้ออำนวยให้เกิดความเข้าใจรอบงานฯ โดยการสื่อสารให้ตรงเป้าหมาย ปรับเปลี่ยนภาษาที่ใช้ให้เหมาะสม จัดระดับความซับซ้อนและเนื้อหาหลักตามกลุ่มผู้ปฏิบัติ พิจารณาบริบททางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม รวมถึงจัดทำเครื่องมือที่สามารถแปลงข้อมูลไปสู่ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น

(E) สนับสนุนหรือจัดทำเวทีความร่วมมือ และวาระการปฏิบัติงาน ที่รวมสื่อมวลชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา นักวิชาการ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ บทเรียน และประสบการณ์ และเพื่อเปิดโอกาสให้มีการปรับเปลี่ยนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

(F) บูรณาการการเปลี่ยนผ่านการศึกษาเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพเข้าสู่ระบบการศึกษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ส่งเสริมหลักสูตรการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนในสถาบันการศึกษา และส่งเสริมองค์ความรู้ ทัศนคติ การให้คุณค่า พฤติกรรม แนวทางการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับการมีชีวิตร่วมกับธรรมชาติ

(G) ยกกระดับความตระหนักเกี่ยวกับความสำคัญของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์และวิชาการในการติดตาม ความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อแก้ปัญหาช่องว่างทางองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรม ดำเนินงานจำแนกระบุประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
